

Policy för upphandling och inköp

Antagen av kommunfullmäktige (KF) 2016-06-26, § 141.

1. All anskaffning av varor, tjänster och entreprenader ska baseras på en helhetssyn där kommunens gemensamma bästa har företräde framför varje kommunal verksamhets intresse.
2. Upphandlade ramavtal ska användas i första hand.
3. Upphandling ska bedrivas affärsmässigt och på ett sätt som innebär att förtroende för kommunen som offentlig myndighet och avtalspart upprätthålls.
4. Vid direktupphandling ska konkurrensen tillvaratas och förfarandet dokumenteras.
5. Kommunen ska genom att ställa krav vid sina inköp bidra till en bättre miljö och ett hållbart samhälle.
6. Möjlighet till deltagande för små och medelstora företag ska beaktas vid inköp och upphandling.
7. Nämnd eller motsvarande organ har ansvar för att upphandlingsverksamheten sköts i överensstämmelse med lag, annan författning och denna policy.

SYFTE OCH OMFATTNING

Riktlinjerna är avsedda att förtydliga och utveckla bestämmelserna i policyn.

Policyn och riktlinjerna omfattar Fagersta kommuns samtliga förvaltningar. Policyn och riktlinjerna gäller alla inköp av varor, tjänster och entreprenader.

Policyn och riktlinjernas syfte är att säkerställa att varor, tjänster och entreprenader med rätt kvalitet till rätt kostnad anskaffas samt att sociala och etiska hänsyn och krav på funktion och miljöhänsyn är en naturlig del av kommunens upphandlingsverksamhet.

Upphandlingar och inköp för Fagersta kommun ska genomsyras av de grundläggande principerna för offentlig upphandling, det vill säga principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Pris, kvalitet, miljö, sociala och etiska villkor ska finnas som aktivt instrument och tillämpas i proportionerlig omfattning i den utsträckning som lagstiftningen medger.

1. All anskaffning av varor, tjänster och entreprenader ska baseras på en helhetssyn där kommunens gemensamma bästa har företräde framför varje kommunal verksamhets intresse

Att anskaffningar ska baseras på vad som är bäst för kommunen innebär att inköpen ska samordnas så att skalfördelar erhålls samt att styrning och uppföljning underlättas. Samordnad upphandling ska genomföras inom de områden där det finns gemensamma behov och ska genomföras av eller i samråd med upphandling och service.

Förutsättningen för att upphandling och service ska kunna genomföra upphandlingar med god kvalitet är att förvaltningar och förbund bidrar med relevant kompetens.

Detta innebär dock inte att samordning alltid ska ske så snart flera förvaltningar har liknande behov. Det avgörande är vad som är kommunens gemensamma bästa och även faktorer som talar emot en samordning ska beaktas. Sådana faktorer kan vara att kvalitetskraven är så vitt skilda mellan olika förvaltningar att kommunens gemensamma bästa bättre främjas genom att verksamheterna gör egna upphandlingar. Utgångspunkten ska dock alltid vara att kommunens bästa främjas genom samordnade inköp.

2. Upphandlade ramavtal ska användas i första hand

Bestämmelsen innebär att kommunens verksamheter är skyldiga att använda kommunens befintliga ramavtal vid inköp som omfattas av ramavtalet och där behovet kan tillgodoses av ramavtalet. Vid avsteg ska skälen till detta dokumenteras. Detta gäller även vid inköp till ett så lågt värde att en formell upphandling helt hade kunnat undvikas enligt lagstiftningen och denna policy. Bestämmelsen är en intern regel och ska inte tolkas som en utfästelse till externa leverantörer.

3. Upphandling ska bedrivas affärsmässigt och på ett sätt som innebär att förtroende för kommunen som offentlig myndighet och avtalspart upprätthålls

Fagersta kommuns upphandlingar och inköp ska utföras professionellt, med verksamhet som kännetecknas av hög kompetens och god trovärdighet. En tydlig etisk hållning som främjar våra värderingar ska finnas. Våra relationer med marknaden ska kännetecknas av öppenhet, enkelhet och god marknadskänedom.

Affärsmässigheten innebär också att den som ansvarar för en upphandling ska skaffa sig tillräcklig kunskap om den bransch upphandlingsföremålet hänförs till. Detta kan ske genom kontakter med leverantörer eller på annat sätt. Vid alla kontakter ska leverantörerna behandlas lika.

Upphandlingar ska genomsyras av de grundläggande principerna för offentlig upphandling, det vill säga principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande

4. Vid direktupphandling ska konkurrensen tillvarats och förfarandet dokumenteras

Vid alla direktupphandlingar bör minst tre leverantörer tillfrågas. Direktupphandlingar över 50 000 kr ska dokumenteras och skriftligt avtal/överenskommelse upprättas.

Av dokumentationen ska framgå:

- Den upphandlande förvaltningens namn
- Vem som ansvarat för inköpet
- Avtalsföremålet, dvs vad som köps in genom avtalet
- Avtalets löptid och uppskattade värde samt när avtalet ingicks
- Om och hur konkurrensen togs tillvara
- Vilka leverantörer som tillfrågades och hur många som lämnade anbud
- Vilken leverantör som tilldelades avtalet
- Det viktigaste skälet till tilldelningen
- Att kontroll av direktupphandlingsgränsen inte överskridits utförts

Vid direktupphandlingar över 100 000 kr skall dessa anmälas till upphandling och service. Kopia på upprättad dokumentation skall skickas in till kommunens upphandlingsförvaltning för registrering.

5. Kommunen ska genom att ställa krav vid sina inköp bidra till en bättre miljö och hållbart samhälle

Kommunen ska genom att ställa krav vid sina inköp bidra till en bättre miljö och ett hållbart samhälle. Detta ska ingå som en naturlig del i varje upphandling.

Särskild hänsyn ska tas till

- ILO:s kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och föreningsfrihet samt organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182),
- FN:s barnkonvention artikel 32,
- den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet,
- samt den arbetsrätt, inklusive lagstiftning om minimilön samt det socialförsäkringskydd som gäller i tillverkningslandet.

Vid upphandling av tjänster och entreprenader ska krav ställas på löner och arbetsvillkor i nivå med för branschen allmänt förekommande kollektivavtal i den utsträckning som lagstiftningen medger.

6. Möjlighet till deltagande för små och medelstora företag ska beaktas vid inköp och upphandling

Kommunen ska sträva efter att ha en varierad leverantörsbas där även mindre företag ingår. Större upphandlingar ska, om möjligt, utformas på ett sätt som innebär att anbud kan lämnas på avgränsade delar.

7. Kommunens nämnder ansvarar för att gällande lagstiftning och denna policy efterlevs

Nämnder och motsvarande organ ska löpande följa upp förvaltningens inköp för att säkerställa att regelverket följs och att konkurrensen tillvaratas. De har huvudansvaret för de verksamhetsspecifika upphandlingarna, men ansvarar också för att avrop på befintliga ramavtal görs på ett korrekt sätt.

Upphandling och service ska vara kommunens expertorgan och leda utvecklingen inom upphandlingsområdet och har därigenom en stödjande och konsultativ roll. Förvaltningen företräder även kommunen i samarbeten avseende upphandling med andra upphandlande myndigheter och enheter.

Upphandling och service ska i nära samverkan med berörda verksamheter i kommunen arbeta aktivt med att effektivisera inköps- och upphandlingsprocessen.
